

Előfizetési árak:	
Egész évre	5 frt — kr
Fél évre	2 " 50 "
Negyed évre	1 " 25 "
Néptantóknak egész évre	3 " — "

Hirdetési díjak

a legutóábbban számítatnak.
Bélyeg minden beiktatásért 30 kr.

BAJA

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

Szerkesztői Iroda.
hoza a lap szellemi részét illető küldemények intézendők:
ÁLLAMI TANITÓKÉPZÉSDÉBEN.
Levelek csak bérmentesen fogadhatnak el. Kéziratok nem adtnak vissza.

Kiadóhivatal:
Az előfizetési pénzek és hirdetések a kiadóhivatalba — Nánay Lajos könyvnyomdájába — küldendők be (Bódog-tér, Scheibner-féle ház.)

Egyes szám ára 6 kr.

Előfizetési felhívás a

„BAJA”

című hetenkint kétszer megjelenő közlönyre.

Előfizetési feltételek:

negyed évre	1 frt 25 kr
fél " "	2 " 50 "
egész " "	5 " — "

Vidéki előfizetések legelőszöríbbben postautalványon eszközölhetők.

A nagyrédmű közönség szives pártfogását és anyagi támogatását tisztelettel kéri a „BAJA” kiadója.

Kórházunk újjászervezése.

A múlt hó 28-án tartott törvényhatósági közgyűlés egyik igen fontos és igen lényeges tárgyát képezte a városi kórház újjászervezése.

Elnöklő polgármester erre vonatkozó előterjesztésében mindenek előtt előre bocsátotta, hogy az előbb mivel sem bíró kórház ma már 36,000 késpénzzel bír a takaréktárban elhelyezve, s hogy amellet több értékpapir is van birtokában és évi bevételei is biztos alapra vannak fektetve. Mindez lehetségessé teszi, hogy kórházunkat oly helyzetbe hozzuk, hogy az „a kitűzött célnak megfelelhessen” s hogy azon panaszok, „melynek a kórház jelenlegi állapota ellen a közönség köréből többször felhoztak,” a jövőben meg egynek szüntetve.

Ezért is, midőn pár hét előt úzv. Novák Mártonné, eddigi ápoló- és élelmezőnő, elhalt, összehívta a helybeli

gyakorló orvosokat, hogy a városi tisztii orvosokkal egyetemben a kórházban szükséges reformok és átalakítások felett véleményüket kikérje. A megjelent gyakorló orvosok a városi tisztii orvosokkal együtt mindnek előtt azt találták szükségesnek, hogy az élelmezés az ápolástól elkülönültségek, s így az ápolás külön kezelek, külön egyénekre bízassék. Egy fő ápolónő mellett legalább is egy férfi és egy nő segédápoló személyzetet véleményeztek szükségesnek; míg az élelmezésre nézve az eddigi módtól eltérőleg azt tartanák czöbányosnak, ha az egyes kiszolgáltató adagok árva tüzetnek ki pályázat, s azután a kiszolgáltatót éleket árt kapná az élelmezőnő, nem pedig a napi 20 kr. volna általánként megállapítva.

Az illetékes közegek ezen s más idővágó véleményezésére alapján a városi tanács indítatva érezte magát a városi kórház szervezésére vonatkozólag a fentebbi értelemben a közgyűlés elé javaslatot terjeszteni, melynek lényege abból áll, hogy 1. az élelmezés és ápolásnak a fentebbi értelemben való elkülönítése; 2. a gyűnosztálybeliek a kórházból eltávolíthatóan magánházakhoz adassanak ki, s ott látassanak el; 3. ezek keresztülvitelével, ugy szintén az ezzel összekapcsolt s ez időszert szükségesnek bizonyult átalakítások és teendőkkel a városi tanács és gondnokság bízassék meg.

Miután a polgármester a városi tanács javaslatát még felolvastatni kérte s azt ismételtlen a közgyűlés pártoltságába ajánlotta, dr. Sztruhák I. tisztii orvos szólat fel, ki mindezt a maga részéről is elfogadja s ezeken felül elrendelteni kéri, hogy az ablakok szelész-nyílásokkal láttassanak el, hogy a minden kritikanál alól álló csészserületen kályhák belülről kályhákkal legyenek felcserélve, melyek a lég tisztaságát is előmozdítják, s hogy a kórházban teljesen hiány-

TÁRCSA.

A gyász menyasszony.

(Előzetes.)

Irta: Harminczasy Kálmán.

(Folytatás és vége).

Arthur komoly szándékkal jött hozzánk, — mint azt később megtudtam tőle, — de megakadályoztatott ezt kinyilvánítani Laura által, ki oly annyira bele szeretett, hogy hozzáam ott tartózkodása ideje alatt alig beszélhetett, annál kevésbé jöhetett — vagyis Laura irigyledni kezdett rám, s a hol csak lehetett elvonta tőlem Arthurt; ezért kértünk valóságos harczt folyt: Szentendrey Arthurért harcoltunk, mindketten birni akartuk.

Ott tartózkodása pár napra volt tervezve, de lett belőle két hét, mely időt boldogságom tudatában, szomoruan töltöttem el, minek egyedüli oka nővérem volt.

Atyám is megváltozott némileg komorságában, — bár hozzám egy biztató s reményteljes szót alig szólt — hanem megengette, hogy a mulatságokban részt vehettem, ekkor éreztem a boldogságot teljességében, mert mi egy ifju nőnek egyedüli élet ad — a társas multság, a tánc.

Egy ily táncvizigalom alkalmával megismerkedtem Karay Gézával, fiatal földbirtokossal, ki párszori látogatás után megkérte

kezemet, de én kérelmét visszautasítottam, miért iszonyu haragra lobbant ellen és Szentendrey ellen.

Pár nap múlva hason kérelemmel jött Arthur, kinek szívből mondtam az igent.

Lakását most állandóan áttette Siófokra, hol nagyszerű lakást rendeztetett be számunkra, — mely ma is ott áll a főtérren elhagyottan s lakatlanul — de ebbe nekem az örömet s boldogságot élvezni nem lehetett, mert Koray, — ki mindig kereste az alkalmat, hogy Arthuron bosszt állhasson — egy csekély dolog miatt hihvta őt — pisztolyra, azon feltétel mellett, hogy még egyik holtan nem roj össze — vivai fognak, s ugy is történt.

Junius 16-ika volt — ugy emlékszem e napra, mintha tegnap lett volna, s ha rá gondolok, borzadva esem állásomba, — mert ez a nap hozta meg boldogtalanságomat — a nap melegen sütött, a fák levelei csüggedten hajlottak a föld felé, a virágok eldőlték s a föld szomjuzott, árnyat kereset mindenki, az is ki halmi készült; ott azon szomorú fiz mellett állottak halálsápadtan az ellenfelek. Midőn Arthur kezébe adták a fegyvert felsőhajtott s e szókat rebeszte: Oligám — Oligám, ha meg is halok, ezt érted tetsem de szivesen; én már felkialakítandó voltam — mert az egész jelenet a bérct oldalában lévő bokrok közül néztem — de nemesi önrézetem nem engedte azt azért, hogy leendett férjemet s boldogítomat a világ gyávanak ne nevezze; nem, ezt nem tettem, hanem szorongó kebellem vártam a törtéendőköt. Arthur reszkető kézzel emelé fegyverét Kárayra s elűtö, de az megmaradt helyén rendületlenül,

zó orvosi műszerek és sebészeti eszközök beszerzésére a jövő évi költségvetésbe 200 frt. vétéssek fel.

Utána dr. Nikolsburg szólalt meg fel, ki egyik bronchitisnál maga is megütözte tapasztalta, hogy a kórházban semminemű sebészeti és bronchialis eszközök nincsenek, s ki a tisztí orvos ur javaslatát szintén mind magáévé teszi s elfogadás végett ajánlja. Mindéhvág azonban ő még azt is szükségesnek látta, hogy a sok más nemü teendőikkel elhalmozott tisztí orvosok meit tnének fel a kórház látogatásától s ott egy kizárólag „kórházi orvos” alkalmazatának, kinek azután az összes személyzet alárendeltének, s ki az összes ügyelet vezetné, egyedül a pénzkezelés, kiutalványozás és illehorzás tartatvan fel a tanácsnak és a gondnok-ságnak.*)

Polgármester a tisztí orvos ur által felhozottakat jobban a gondnokokhoz, mint a kögyülés elé tartozóknak tartja, s azt hiszi, hogy a gondnokság az említett kívánalmaknak eleget is fog tenni. A másik indítvány tárgyalását, mintán különben is az újjászervezkedés előtt állunk, az újjászervezkedésnél véli jobban tárgyalandónak s addig a jelenlegi kez-lést fentartani óhajja.

A kögyülés egyhangulag elfogadta a városi tanácsnak a polgármester ur által előadott javaslatát, valamint a felhozott indítványokra nézve is egyhangulag a polgármester által előadott nézetekhez járult.

Ezzel városi kórházunk életében új korszak kezdődik, s vajha az sokkal jobb s a kívánalmaknak sokkal jobban megfelelő korszak lenne! A szenvedő emberiség halála s az elhagyatottak köszöntőkénei örökítének még akkor a jobbratorulás hajnalát, s még poraikban is áldának azon magasztos, azon érdemekben dúl egynéket, törvényhatóságunk emez emberbaráti szeretetöl lángoló szellemét, kik a mult kögyülés határozata által az újabb átalakuláshoz az első lökést megadták.

Ez első lépés oly nagy horderejű, hogy szükségképen maga után vonja majd a felvétel rendezésének, a hiányzó rendelkezési és az étkezési naplónak, egyik szárnnyban a férfi, másik szárnnyban a nőbetegek elhelyezésének, a betegek ingóságai kezelésének s az erről nyitandó nyilvántartási

*) Hogy egy külön kórházi orvosa, ki esetleg bnt látnék, vagy legesélyese naponként 2-3 ízben a mindén egybe belefoglalni a kórházban megjelenni kötelezének, egező szükség volna, igazolja pl. azon eset, hogy G. J. július hó 10-én reggel kilenczórától másnap 10 óráig bent volt, anélkül, hogy orvost hívatk volna hozzá, s másnap 1/2 órákor, midén mások társaságában ott voltunk, még nem volt orvossága. Mi történt volna vele, ha esetleg györrökben, városban, ugyanevett városrészében a más haa-ked betegesben szállítatik a kórházba. Bizonyára kórházi orvosi segély nélkül... Kötözött volna a más világra az addigi ápoló személyzet mulasztásának rovására.

mint a szikla — a lövés nem talált; most ez emelé hidegvérően fegyverét Arthurrá, a füst felleg közepette láttam mint dőlő el ő, s párolgó vére kiömlött — ő megszűnt élni.

Mint kölykét vesztett hyéna — szétkuszált hajjal, feldult arccal és tajtékzó dühhel rohantam az áldozathoz, arca hasonlított volt az ősi favelelvhez, szemei nyitva állottak égre őrészteve; nagy fájdalom közepette hinni kezdém, hogy él, de a melléből pataként ömlő vére meggyőződtetett az ellenkezőről. Megcsókoltam még egyszer és utóljára, forró inát rebegvén a nagy mindenestül urához, kérvén, mikép engedje meg drága halottamnak, hogy egyen néki oly könnyű a föld, mely rá borul, mint milyen nehéz lvott néki az utolsó perc.

Egy könyesepp volt látható és szólnál Olga szemében, s néhány kinyi sohajjal folytotta el mit még mondani akart.

A leánykának bizonyára mély fájdalmat ottlakt szívébe urnőjének szavai, mert könyek tödultak szemébe; elvott ragadtatva a szavak által, s csak néhány perc múlva, midén a gyorsan felzavarta dörgések, miket százasorosan visszhangzott a hegy-ség, felmeltára eme bus elragadtatásából, kéré urnőjét, fejézné be elbeszélését.

Kinos fohász után Olga folytató töredezett hangon: Oh bár ez volna vége, akkor tán még ma is palotámban laknám s ott szomorkodnám utána, de ez még nem a vége.

Arthur ott, hol elvérzett, eltemetett, sírjára az a szépen keresztet önkézüleg tettem, mert ki igazán s szívből gyászol

naplónak, a haldoók ellátásának s a kimultak kegyelesebb elakartásának, úgy szintén az orvos urak által felhozott hiányoknak orvoslását és rendezésének kérdéseit is, — s ha mindez valósnúi fog, a szenvedő emberiség kegyellel fog a kórházról megemlékezni, Baja város pedig egy a kornak színvonalán álló emberbaráti intézetet fog a szomszéd községeknek és törvényhatóságoknak önértettel bemutatathatni.

Keletérl.

A vasut jubileuma.

(1879. okt. 6.)

Ma már kevés magyar ember van, ki a vasutat ne ismeri, sokan, különösen a leso Duna mentén, annyira megszokták már ezen csodás találmányt, hogy miud egy természetes valaminek tekintik. Pedig a vasut még igen fiatal intézmény, néhány nap múlva lesz ötven éves s hazánkban alig harmincz évvel ezelott honosodott meg. Még emberéletnek sem oly hosszú ezen idő, taámánynoknál pedig oly rövid, hogy valoban csak a vasut roppant nagy előnye magyarázhatják meg, hogy ily rövid idő alatt oly nagy hatatoma nötte ki magát. Ma holnap alig lesz jelentékenyebb város ezen országban, hová vasuton ne lehetne el menni s egyarázt évized alatt a világ azon részeibe is kényelmesen utazhatunk vasuttal, hová jelenleg művelt ember csak elvete téved. Magyarországon jelenleg mintegy 7000 kilométer hosszúságú vasut létezik, melyen 1876-ban több mint 12 millió ember utazott s a bevétel mintegy 130 millió forintra ment. Pedig Magyarország még egyáltalán nem tartozik azon országok közé, hol, mint Belgiumban, Jórfarmán minden kis városba vasuton lehet el menni. — Mennyire szükség van még itt vasutakra, tanúsítja azon körülmény, hogy most építik a mezőtúri-arzavasi vasutat, a nyugati vasut egy részét, terve van a pest-zimonyi, deés-apahidi, szatnár nagybányai, érmelléki, nyiregyházi, máté-szalikai, garamfolygyi s más vasutak.

Nem is szükség a vasut nagy fontosságát magyarázni. Tudja azt minden gazda, iparos s kereskedő, s megéri a magyar nép is, hogy e bbbajos géppel valamely láthatlan szellem vonul át az új vidéken, mely némely helyeken néhány év alatt nagyobb változást idéz elő, mint azelőtt századok át. Öseink, kik e „b”-szorkányos világot” bekövetkezé előtt baltak el, feltámadva alig ismerének rá szilávtárukra, mely mellett most e gőzép dübörög. Még az emberek természetét is képes volt ezen újítás megváltoztatni. Nem lehet eltagadni, hogy az alföldi magyart a vasut tanította meg a pontosságra. Azelőtt félóra vagy egész óra különbésg nem tett semmit, míg a hivatalos tárgyalásoknál sem tartották meg pontosan az időt. A vasut volt az első, mely nem várt senkire; mely lassankint megtanított bennünket, hogy az időt becsulni tudjuk. A vasut hozta be a nagy takarékoskosságot is. Az emberek gyakrabban utaznak, idegenek jönnek-mennek, mindenütt vendéglátók alakulnak s az utazók lassankint leszoknak arról, hogy magánosok vendégszeretetével visszaéjenek s azoktól oly tulajdonságot várjanak, mint azelőtt. A vasut hozta be a tisztaság s szép

s könyeket hullat halottjéért, nem igen van kedve obeliszket állíttatni sírjára. A gyászt az egyszerűség jelzi; naponként kijöttem sírjához egy bugzó inát rebegni lelkeért, s egy csokrot sírjára tettem. Egyedül boldogságotam, ni ugyan szomorú boldogság, itt élveztem sírhalmánál.

Karay hiszem, hogy a nemesis suttani fogja — nőül vette nővéretem, ni nekem kimonduhatlan rosszul esett, azért, hogy leendett boldogtón gyilkosának ada kezét; később tudomásomra jutott, hogy ama vérengzésnek, egyedül és fő tényezője Laura rábeszélése volt. Ő szerelmes volt Arthurrá, de viszonszerelmet nem lert; hogy megbosszulja magát rajtam, s hogy enyém se lehessen kivégzette. — Elhatároztam megválni a szülői háztól kikértém örökségem egy részét s eltávoztam.

Azomban e képt — könyözön ráumát az olajfémnyévre — elhoztam örök emlékül, mert Arthurrá ábrázolja, kivel a végzetes nap után két napra tartottam volna egybekelésemet. A mennyasszonyi koszoru helyett seftöt fátyolt fűttem fűrtimhez s gyászruhát öltöttem.

E házikót már 5 éve lakom, itt érzem magam boldognak virágim s hamvai közelében mint valódi „g y á s z m e n y a s z s o n y.”

szerletet a falvakba, sőt az egyes lakásokba is. Gyárak alakulnak mellette, különböző gazdasági gépeket vesznek alkalmazásba, idegen házi szerek jömmel dívatba s ezzel együtt megszűnik a tartózkodás az idegen iránt s gyökere lesz metszve sok előtöltök.

S ezen csodás új világ megteremtése még eves csodáabb férfi volt, Stelenzen György, kinek emléke méltó arra, hogy mindenki kalapot emeljen előtte s most eszmei diadalának 50-ik évfordulójára alkalmával mi is megemlékezünk róla. Stelenzen földhöz ragadt szegény fia volt, kinek már kis gyermek korában nehez munkával kellett keremni kenyerét. De langese s vasszorgalmat minden akadályt legyőzött. A fia, ki iskolába jált írt s onmagat nevelé, a büszke Angliában a legzsiatesebb polgárok egyike lett s Európa fejedeimel tisztetlel dívozóték őt mindenkor. A szegény munkások gyermeke élte virágzó korában már milliók felétt rendelkezett s becsületességében bíva, idegen nemzetek külföldi járulat hozzá országunk anyagi sorsát kezébe tette le. 1812-ben készítette már az első vasutat, de annak első nagyobbsszéri alkalmazása Angliában csak 1829. okt. 6-án történt meg s inuen számítják annak valóban életbe léptetését. Nem sokára ezután ugyancsak hazájában gépgyártást állított fel, mely máj nap is fenntartotta jó hírnevét. 1845-ban halt el 67 éves korában s megérte azon ritka diadalt, hogy eszmét megvalósítva láthatta.

Nagy s nemes példa ezen ember életé omagában. Nagy s rendkívül fontosságú működése, melyről ma már általában elismerik, hogy korszak alkotó. Londonban szobrot emeltek a nagy férfúnak, életéről s működéséről nagy számmal jelentek meg különböző művek s az első vasuti gozspé, „Rocket-nevi ma is ott áll az ország legnevezetesebb múzeumában, a Kensington múzeumában s kegyetlel tekint rá milliók s milliók szeme. A csira, melyet Stelenzen ápolta, ma már terebélyes fa lett; gyár iparunk annyira fejlődött, hogy csodái mellett az emberek régi alkotásai messze eltörpülnek s még ma csak 50-ik éve mindennek. Mi lesz belőle 500 év múlva? ki tudná megmondani, hiszen most 50 év múlva is azt hisszük már s jogosan, hogy a világ egyet fordult sarkában. A vasut felszázados jubileuma valóban öröm ünnepek s magasatos érzet töltöhet el mindnyájunkat annak megünneplésekor, mert az emberi szellem ezzel megmutatta, hogy teremteni, új világot alkotni is képes. (M. N.)

György Aladár.

H I R E K.

— „Mükedvelői előadás. Mükedvelő fiatal hölgyek és fiatal ifjakból alakult társaság által — írja társalapon a „Bajai Közlöny” — szombaton este a „Bárány” vendéglő színterében a bajai színházalap javára népszimfúveinek gyöngye: „A falu rossza” adta ott elő, még pedig oly meglepő sikerrel, melyre — megvalljuk — el sem válnék készülvé. Köztudomású dolog, hogy Tóth Ede ezen népszimfúvének minden, még a legkisebb szerepe is, határozott alakítás igényel és ugyancsak próbára teszi a szereplőket. Mükedvelőink ezen próbának derekasan megfelelelele, és amit nyujtottak, az valóban több elismerést érdemel, mint amennyivel (megszokott módon) dílettantsoknak adózn szokás. A rendkívül nagy számú néző közönség nem is volt fukar elismerésének nyilvánításával és minden egyes közreműködőt ugyszóval elárasztott koszorúval és csokrokkal. Áttérve az egyes szereplőkre, a nőket megillető természetes előjárnál fogva, első sorban kell megemlékeznünk Zsivánovics Kálmán kisasszonyról, ki Bátki Teresi szerepét oly hűséggel és természetes bájjal játszta, hogy a közönség élénk rokonszándé parrant alatt meghódította magának. Finum Rózsi Hoffrefuend Dora k. a személyesít kinek több kitünően énekel népdalát élénken megújratzták. Frankenberg Mari k. a mint Boriska, igen jó benyomást csinált, és mesterkéletlen szépsége által kellő érvényre emelte szerep t. Nagel Matild k. a olyan helyre egy módos asszony volt, hogy őt, ha Csapó gazduramnak nem csupán színpadi hitvele lett volna, (és ha az irigység nem lenne oly rút bñ l) — bizony-bizony Csapótól megirigyeltük volna. Frankenberg Lujza k. a mint Gonoszné óriási tapasztalvt kellett. Kitűnő maszka ömlítés érdemel. Pékay Lujza és Urbán Mari kisasszonyok csinos staffage képeztek. Az urak közül ki kell emelnünk Goldstein Márkót, ki a czimszeretp játsza. Goldstein ur, mint Góndör Sándor, dícséretlen állotta meg helyét; játékkal és énekével egyaránt nagy mértékben járult az előadás sikeréhez. — Kriehaber Sándor ur a baktér szerepében folytonos derültségben tartá a közönséget; — több ízben nyílt jelenetben is hivatott. Kovács Sándor ur Feledit játszta, még pedig — mint gyakorlati mükedvelő — oly színpadi öntönasszággal, mely sok hivatott színészevel kiállja a versenyt.

Zirner Gyula (Adus), Pollák József (Czene), Berndorfer Ede (Lajos), Vanitsek Lajos (Kónya.) Muzika Zsigmond (Jóska,) Hirsch Adolf (makhetes) és a többi urak szintén dícséretes felelmités érdemének. A nézőtér a legkisebb zugig telve volt.“

Az előadást reggelig tartott tánc követte.

Az összes bevétel volt 411 frt 02 kr.

„ kiadás ” 200 „ 18 „

Marad tiszta jövedelem 210 frt 84 kr.

mint Zirner Gyula pénztárnok és Berndorfer Ede ellenőr közlik. Egyuttal köszönetet mondanak a következő z. cz. felhívzőknek: Spitzer Ignác 50 kr, Zirner Henrik 1 frt, Preisz Adolf 50 kr, Muzika Zsiga 20 kr, Herczog Dániel 20 kr, Paskusz Ignác 40 kr, Hahn Adolf 20 kr, Zsivánovics Károly (Mohácsról) 1 frt, Steiner Hugó 20 kr, Mandi Márton 40 kr, Scheiber Ferenc 50 kr, Lati-novics István 40 frt, Boschan Péter 50 kr, Beyer Mihály 1 frt, Bruck Lázló 20 frt, Gaál Mátyas 40 kr, Schlesinger Sámuel 20 kr, Felner Béla 20 kr, Mayer Alberik 1 frt, Fölker Gusztáv 1 frt, Longenbacher József 1 frt, Szekolovics György 20 kr, Náray Lajos 1 frt, Wissel Ármán 40 kr, Walter Adolf 20 kr, összesen: 16 frt 40 kr. Mint haljuk, közkívánatra a darabot v a s a r n a p azaz folyó hó 12-én ismételné fogják.

— Szombaton, f. hó 11-én este fél 8 órákor hegedű és zongora hangversenyt rendeznek a nemzeti szalóda nagytermében Rosenberg M. és Göczy R. urak. Érdesek másorlatukban találjuk Berot, Chopin, Mendelssohn, Rubinstein, Volkmán, Vieuxtemps s más nagynevű szerzők darabait s a zenésztől és zeneszerzőt közönség bizonyára élvezetes estét tölteni. Jegyek előre kaphatók: Kollár Antal ur könyvkereskedésében péntek délutáni 2 óráig.

— Madarász Jánost felakaszták. A kegyelmi tanács Majláth György országbíró elnökeiete által pénteken tárgyalta Madarász János rablójlikos kegyelmi ügyét. A kegyelmi tanács a harmadfoku bíróság egyhangú ítétele alapján határozott, s az elítéltet nem fogja kegyelemre ajánlani.

— „A nők az alkotmányban” Tóth Kálmán e kitűnő vigjátéka nem rég előadott szerb nyelven a belgrádi szerb nemzeti színházban. A siker oly nagy volt, hogy a művet néhányszor egymásután adták elő, s az mindig zajos tetszést arított. Tóth Kálmán vigjátéka a szerb nemzeti színház állandó másor darabját képezi. A szerb lapok igen dícsérőleg szólnak róla, s még az „Is-tók” is, mely Magyarországot íránt nem igen szokott barátságos lenni, alig győzi diarsni a kitűnő művet.

— Párisi apróság. Egy előkelő ur fogát hazujta ki egy párisi orvosnál. A műtét után egy frankot nyujt át Aesculap úának. Ez kévesnek találja ez összeget, de nem tartja illendőnek szólni, hanem a pénzdarabot leejti a földre s le is hajól keresni azt. Csakhamar fel is veszi az egy frankost, de a keresést nem hagyja el. „Mit keres még — kéri az úr — hiszen kezében már a pénz?” „Keresem a másik frankot” — indit a bölcs válasz.

— Igen életre való vállalatot indított meg Récz Vilmos Szabadkán, mely megyénk iparának dísztere válik s azt minden irányban fejleszteni hivatva van. Ertesítője, melyet mezei gazdáink és iparosaink figyelmébe melegen ajánlunk, következőleg szól: „A mult év őszén Szabadkán egész újonnan berendezett gépműhelyen a t. közönség részéről helyben és vidékről oly számsz megfizetésközzel részesült, hogy — kiváló tekintettel a gyakorlati érdekekre — elhatároztam ma h e y e m e t e g p e n t k a r a m a t b ö v i t e n i. Alább felelmiték névelyeket a műhelyem által teljesíthető munkákból, különösen szíves figyelembe ajánlani bátorokdván, hogy munkáiraim lehetőleg me r s e k e l t e k, s működésem egyáltalán oda irányul, hogy a nagy közönség által eddig érzett hiányokat betölthessem, s b a c s k a i p a r v á l a l a t a l i s elérjék azon célt, mint különben sok költséggel és fáradsággal csak nagyobb városokban vagy a külföldön vélték elérhetni. A gépműhelyem: 1. Esztergályozók: A gőzmozdony és cséplőgé tengelyeit és egyéb vasrészeket. Mindennemű gazdasági gép-, gyári- számszám alkatrészeket. 2. Ugyanazokból egész újakat készítenk. Járgányokat, hozzávaló cséplőgépeket szintugy, továbbá tizedes mérleget, rostákat, cseckavagót, kukorica-morzsolót, ékeket, legszilárdabb s pontos szerkezettel, fogas boronát, hengert, keresztelőti és házi eszközöket, mint pl. aczéi kőöló kávédaráló (¼ óránkint 1 kiló darál) kézi mángorító stb. borsajtót, szőlőbuzót-bélyegzőket aczéiből, emelőgépet, fűrőgépet, tüzi és kerti fecskendőt, szivattyus-kutakat. 3. Kijavítunk: mindennemű gazdasági gépet, malmarkot stb, készítenk zárakat, élvállalunk építéleti munkákat, jelesül e szakmában a javításokon kívül egész felszereléseket; berendezünk házi távirát, csatornázasokat stb. A gép- rakatárban. Gőzmozdonyt és cséplőgépet mintául készletben tartunk,

